

Från förskola till jobb

Plan för samverkan mellan skola och arbetsliv

2025-2027

Ansvarig förvaltning: Barn- och utbildningsförvaltningen

Ansvarig tjänsteman: Per-Erik Lorentzon

Innehåll

Innehåll

Innehåll	1
Vaggeryds kommuns vision och mål	3
Vision 2030 – Här ger vi plats att göra skillnad	3
Mål	3
Bakgrund och syfte	4
Entreprenöriellt lärande	4
Samverkan mellan skola och arbetsliv	4
Vägledning och självkännedom	4
Pilotprojekt med Ung Företagsamhet	4
Koppling till styrdokument	5
Utvärdering	5
Slutsats	5
Förskolan	6
Grundskolan	7
Årskurs F-3	7
Årskurs 4-6	8
Årskurs 7-9	9
Gymnasiet	11
Partnerskap	12
Vuxna och unga vuxna	13
Komvux	13
Nyanlända	14
Unga utan sysselsättning	14
Långtidsarbetslösa	15
Utvecklas på jobbet	15
Eget företag	17

Vaggeryds kommuns vision och mål

Vision 2030, här ger vi plats att göra skillnad, är Vaggeryds kommuns gemensamma viljeinriktning och visar hur vi ska arbeta utifrån en gemensam värdegrund: "Idéer blir till verklighet", "Tanke och omtanke" och "Där alla har betydelse".

Vision 2030 – Här ger vi plats att göra skillnad

- En plats för möjligheter formad med tanke och omtanke. Där lusten är vår drivkraft och där glädjen smittar.
- En plats med stark tradition för gränslöst skapande. Där gemensam vilja och kunskap får livet att lyfta och idéer att bli verklighet.
- En plats i rörelse som bygger på mångfald och hållbarhet. Där allt är nära och alla har betydelse.

Mål

Vaggeryds kommun ska vara en plats

- med samhällsutveckling och tillväxt i hela kommunen (KF1)
- med hög sysselsättning, ett varierat näringsliv och en utbildning med god kvalitet (KF2)
- med en hög kunskapsnivå, en aktiv fritid och ett rikt kulturliv - för en god hälsa (KF3)
- som är attraktiv, trygg och tillgänglig - där alla känner delaktighet och kan påverka (KF4)

Bakgrund och syfte

Vaggeryds kommun vill väcka framtidstro och hålla drömmar levande – från förskola till jobb. Alla barn, ungdomar och vuxna ska känna att de har möjligheter, är betydelsefulla och kan lämna utbildningen med övertygelsen: ”Jag kan, jag vill, jag vågar.”

För att lyckas krävs ett nära samspel mellan utbildning och arbetsliv. Genom samverkan kan vi ge elever inblick i olika yrken, stärka motivationen, öka meningsfullheten i lärandet och bidra till en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning.

Entreprenöriellt lärande

Entreprenöriellt lärande handlar om att stärka barns och elevers förmåga att ta initiativ, lösa problem, samarbeta och se möjligheter. Undervisningen ska inte bara förmedla faktakunskaper, utan också träna kreativitet, ansvar, nyfikenhet och mod att pröva nya idéer. På så sätt förbereds de för ett samhälle och arbetsliv i ständig förändring, samtidigt som självkänsla och framtidstro växer genom erfarenheter av att lyckas med egna idéer. När undervisningen kopplas till verkliga situationer blir lärandet mer meningsfullt och utvecklar viktiga förmågor för framtiden

Samverkan mellan skola och arbetsliv

- Tidig kontakt med arbetslivet redan i förskola och grundskola.
- Praktik, lärlingsplatser, feriejobb, traineeprogram och vuxenutbildning som vägar vidare.
- Partnerskap med olika specialiserade aktörer (t.ex. Ung Företagsamhet, Ungdrive, Blixtlåset, ReMida) för kreativitet, entreprenörskap och hållbar utveckling.

Vägledning och självkännedom

Studie- och yrkesvägledning ska vara en röd tråd genom utbildningsresan.

- Elever får utforska sina intressen, styrkor och möjligheter.
- Valkompetens utvecklas för att kunna göra medvetna val.
- Självkännedom och framtidstro stärks genom reflektion, samtal och kreativa arbetssätt.

Pilotprojekt med Ung Företagsamhet

Vaggeryds kommun är pilotkommun i Jönköpings län 2025–2027 för att utveckla entreprenörskap som en röd tråd i grundskolan och gymnasiet. Projektet omfattar:

- Kostnadsfritt material kopplat till Lgr22, anpassat för F–9.
- Noveller, berättelser, uppdrag från företag och fristående uppgifter.
- Fortbildning och stöd för skolpersonal.

Målet är att alla elever ska få arbeta med entreprenörskap på ett sätt som blir en naturlig del av undervisningen. Projektet ger både ökad motivation för elever och underlag för kommunen att utveckla framtidens arbetslivsanknytning.

Koppling till styrdokument

Förskolan (Lpfö 18 reviderad 2025)

- Förskolan ska uppmuntra barnens nyfikenhet, kreativitet och intresse.
- Förskolan ska främja barnens utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar.
- Förskolan ska skapa förutsättningar för barnen att lära känna sin närmiljö och de samhällsfunktioner som har betydelse för det dagliga livet samt att ta del av det lokala kulturlivet.

Grundskolan (Lgr22)

- Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem.
- Utbildningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla ett förhållningssätt som främjar *entreprenörskap*.
- Läraren ska medverka till att utveckla kontakter med mottagande skolor samt med organisationer, företag och andra som kan bidra till att berika skolans verksamhet och förankra den i det omgivande samhället.

Gymnasieskolan (Gy2025)

- Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt vilja att pröva och omsätta idéer i handling.
- Skolan ska bidra till att alla elever utvecklar kunskaper och förhållningssätt som främjar entreprenörskap, företagande och innovationstänkande vilka ökar elevernas möjligheter till framtida sysselsättning, genom företagande eller anställning.
- Skolan ta till vara de kunskaper och erfarenheter som finns i det omgivande samhället och som eleverna har från bl.a. arbetslivet.

Utvärdering

Planen ska följas upp och utvecklas kontinuerligt. Detta görs genom:

- Utvärderingar under projektperioden i samarbete mellan skola, näringsliv och kommunen.
- Analys av elevernas upplevelser, motivation och studieresultat.
- Bedömning av hur väl arbetslivsanknytningen förbereder för framtida yrkesval och kompetensbehov.
- Redovisning av resultat till politiker, skolledning och samarbetspartners för att justera arbetet framåt.

Slutsats

Samverkan mellan skola och arbetsliv är en investering i framtiden. Med satsningar som *Från förskola till jobb* och pilotprojektet med Ung Företagsamhet bygger vi långsiktiga broar där utbildning, arbetsliv och individens utveckling vävs samman till nytta för både människor, företag och hela Vaggeryds kommun.

Förskolan

I förskolan ges barn möjlighet att utveckla kreativitet, handlingskompetens och förmåga att tänka innovativt. Lärmiljöerna utformas för att stimulera utforskande, frågor, samarbete och problemlösning. Genom att synliggöra att alla yrken är möjliga oavsett kön stärks barnens självbild och framtidstro.

Arbetet med hållbarhet och återbruk sker i samverkan med ReMida. Spillmaterial, återvunnet material och naturföremål används i det pedagogiska arbetet, vilket bidrar till barns skapande, miljömedvetenhet och entreprenöriella förmåga.

Kulturella uttryck och eget skapande utgör en viktig del av förskolans verksamhet. Genom tidiga möten med kultur ges barnen fler sätt att uttrycka sig, samtidigt som grunden läggs för delaktighet, demokratisk förståelse och social utveckling.

Förslag på aktiviteter

Område	Beskrivning
Rollekar	Under barnens spontana lek tar vi tillvara leken och dess innehåll och samtalar om olika yrken.
Litteratur	Varje avdelning får boken och studiehandledning "Vad vill du bli när du blir stor?"
Projektet	Samverkan med företag, föräldrar och andra yrken i närmiljön i förskolans projektarbete (t.ex. följa ett bygge).
Remida	Alla förskolor samarbetar med Remida.

Grundskolan

Årskurs F-3

Redan under de första skolåren får eleverna möta arbetslivet genom studiebesök och berättelser från yrkesverksamma i närmiljön. De får en grundläggande förståelse för hur samhället är uppbyggt, vilka yrken som finns och hur dessa bidrar till helheten. Särskilt fokus läggs på att motverka könsstereotyper och lyfta fram mångfald, så att alla barn tidigt ser att alla vägar är möjliga.

Undervisningen ska stärka elevernas självkänsla och ge dem mod att uttrycka sig, samtidigt som de tränar initiativförmåga, samarbete och problemlösning. Genom kreativa projekt, som exempelvis arbete med drömyrken eller hållbarhet i samarbete med ReMida, utvecklar eleverna både ansvarstagande och förståelse för sin egen roll i framtidens samhälle.

Varje skola ansvarar för att utarbeta en plan över aktiviteterna i de olika årskurserna. Planen ska säkerställa att varje årskurs genomför minst en aktivitet per läsår inom området samverkan skola–arbetsliv.

Förslag på aktiviteter

Aktivitet	Rekommenderat material	Syfte
Arbeta med olika yrken i samhället och dess funktioner.	Vårt samhälle (UF)	Utveckla elevernas kreativitet, idéer och entreprenöriella förmågor
Gästbesök i klassrummet (föräldrar berättar om sina jobb).	Vårt samhälle (UF)	Eleverna får upptäcka att vuxna har olika yrken och uppgifter.
Studiebesök på närliggande arbetsplats (t.ex. brandstation, affär, bibliotek).	Vårt samhälle (UF)	Ge eleverna en konkret inblick i olika yrken i deras närmiljö, väcka nyfikenhet och förståelse för arbetslivets betydelse samt skapa tidiga kopplingar mellan vardag, skola och samhälle.

Årskurs 4–6

Under mellanstadiet får eleverna en fördjupad förståelse för arbetslivet genom studiebesök, praktiska erfarenheter och möten med olika yrkesverksamma. De får en tydligare bild av hur arbetsplatser fungerar, vilka kunskaper och färdigheter som krävs och hur detta kan kopplas till deras egna framtidsdrömmar.

Undervisningen integrerar entreprenörskap, hållbarhet och yrkeskunskap för att stärka elevernas initiativförmåga, kreativitet och problemlösning. Genom projekt som kräver planering, samarbete och kommunikation utvecklas viktiga färdigheter för både skola och framtida arbetsliv. Arbetet med återvunnet material och innovativa lösningar bidrar samtidigt till ökad miljömedvetenhet och förståelse för hållbar utveckling.

Elevernas självkänsla och självförtroende stärks när de får ta ansvar, tänka nytt och presentera sina idéer på ett engagerande sätt. På så vis förbereds de för framtida studier och yrkesliv i linje med läroplanens mål.

Varje skola ansvarar för att utarbeta en plan över aktiviteterna i de olika årskurserna. Planen ska säkerställa att varje årskurs genomför minst en aktivitet per läsår inom området samverkan skola–arbetsliv.

Förslag på aktiviteter

Aktivitet	Rekommenderat material	Syfte
Studiebesök på lokala företag och kommunala arbetsplatser.	Möte med arbetslivet Ung Företagsamhet	Ge eleverna en bredare förståelse för arbetslivet, visa på olika yrken och vägar dit samt stärka kopplingen mellan skolans lärande och samhällets behov.
Prao i åk 4, 5 och 6. I dag per läsår. I första hand på vårdnadshavares arbetsplatser	Möte med arbetslivet Ung Företagsamhet	Ge eleverna en tidig inblick i arbetslivet, väcka nyfikenhet kring olika yrken och utveckla ansvar och samarbetsförmåga.
Framtidsdag för åk 5 på vårterminen	Genomförs tillsammans med studie – och yrkesvägledare	Väcka elevers nyfikenhet kring olika utbildningar och yrken, stärka deras framtidstro och ge en första förståelse för hur skola, arbetsliv och drömmar hänger ihop.
Arbeta med egen idé eller produkt.	Se möjligheterna (UF)	Utveckla sin kännedom och medvetenhet om entreprenörskap, entreprenörer och entreprenöriella förmågor.

Årskurs 7–9

Under grundskolans sista år får eleverna viktiga verktyg för framtiden genom entreprenöriellt lärande, PRAO och vägledande aktiviteter. De utvecklar sin självkänedom, tränar på att skriva CV och personligt brev, söker jobb och får praktisk erfarenhet av arbetslivet.

I årskurs 8 genomförs en PRAO-vecka som ger eleverna inblick i olika yrken och branscher, medan årskurs 9 erbjuder en fördjupad PRAO där eleverna analyserar sin praktikplats och kopplar den till utbildning, arbetsvillkor och framtida möjligheter. Inför gymnasievalet deltar eleverna även i framtidsdagar där de utforskar sina intressen och vägar vidare.

Undervisningen stärker elevernas entreprenöriella förmågor – initiativ, kreativitet, samarbete och problemlösning – samtidigt som de utvecklar förståelse för privatekonomi, hållbarhet och sambandet mellan individens val och samhällets utveckling. Detta ger både valkompetens och en positiv framtidstro, i enlighet med läroplanens mål om att förbereda eleverna för studier, arbetsliv och ett självständigt vuxenliv.

Förslag på aktiviteter

Aktivitet	Rekommenderat material	Syfte
Livsviktigheter (åk 7)	Skolkurator, elevhälsomaterial	Att öka sin egen självkänedom
Utmaningen (åk 7–9)	UF – utmaningar	Att gemensamt i klassen ta sig an en uppgift och öva på att samarbeta
LUNE-dagen (åk 8)	Universitetets material	Att få en större förståelse och intresse för teknik och naturvetenskap
PRAO (åk 8)	Dags för prao Ung Företagsamhet PRAO under fem dagar som genomförs före eller efter påsklovet	Testa på arbetslivet och upptäcka olika yrken inom kommunen
Upplevelseverkstaden (åk 8)	Vård- och omsorgscollege	Att få inblick i yrken inom vård och omsorg
Branschmässan (åk 8)		Att få kunskaper om arbetslivet och förbereda sig inför gymnasievalet.
Framtidskoll (åk 8)	Framtidskoll	Att öka självkänedom, öva på entreprenörskap och få kunskap om framtidens yrken

Teknikdagen (åk 8)	Eleverna besöker lokala teknikföretag och genomför uppgifter kopplat till produktutveckling. Arrangeras tillsammans med Teknikcollege. Arbetet fortsätter under åk 9 och avslutas med en särskild presentation	Att få inblick i yrken inom teknik
Mitt val (åk 8)	SYV-material, Choice & Brainy	Att öka elevernas valkompetens
PRAO (åk 9)	Skolans PRAO-uppdrag	Testa på arbetslivet och upptäcka olika yrken inom kommunen
Gymnasievalet (åk 9)	SYV-material, Gymnasiemässor	Att söka till gymnasiets olika utbildningar
Cashkväll/Höstlovspraktik	Lokala företag	Att få ökad kännedom om det lokala näringslivet

Gymnasiet

Gymnasiet är en avgörande period där eleverna får knyta ihop teori med praktik och förbereda sig för både arbetsliv och vidare studier. Alla elever på yrkesprogram genomför minst 16 veckors APL, medan lärlingsutbildningar innebär att halva utbildningen sker direkt ute på företag. Programråd med branschföreträdare skapar en stark länk mellan skola och arbetsliv.

Entreprenörskap är en självklar del av gymnasieutbildningen. Genom kursen entreprenörskap (läses av samtliga elever) och UF-företag i årskurs 3 får eleverna möjlighet att starta, driva och utveckla egna verksamheter – erfarenheter som stärker initiativförmåga, ansvar och kreativitet. Studiebesök och mässor som UF-mässan och Jobbmässan ger dessutom inspiration och nätverk inför framtiden.

För de som behöver extra stöd finns samarbeten med bland annat Arbetsförmedlingen, t.ex. SAM-start, som underlättar vägen till jobb och egen försörjning.

Särskilt viktigt under gymnasiet:

- Eleverna ska rustas för både arbetsliv och högre studier, med förståelse för övergången mellan skola, arbetsliv och vidare utbildning.
- De ska utveckla realistiska bilder av sina yrkesval, branschens krav och behovet av livslångt lärande.
- De ska se värdet av sina kunskaper och förstå hur de kan bidra till samhällsutveckling, innovation och hållbarhet.

Därmed blir gymnasiet inte bara en plats för kunskap, utan också för entreprenörskap, nätverkande och verklighetsförankring – en plattform för att forma sin framtid.

Aktiviteter som erbjuds på gymnasiet

AKTIVITET	BA	FS	EE	VO	BF	IN	SA	EK	NA	TE	IM
APL	X	X	X	X	X	X					(X)
FEST (JIBS)								X			
Innovationcamp	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
UF	x	x	x	x	x	x	x	x		x	x
Jobb-GPS	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Jobbmässan	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Speakers corner	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Framtidsmässa	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)	(x)
Blixtlåset										x	

Partnerskap

Utbildningarna genomförs i partnerskap mellan skola och arbetsliv för att skapa en verklighetsnära och framtidsinriktad utbildning. Samarbetet innebär att utbildningarna planeras, utvecklas och genomförs tillsammans med företag och organisationer inom olika branscher. Genom partnerskapet förenas skolans pedagogiska kompetens med arbetslivets erfarenhet och kunskap om branschens behov.

En central del i arbetet är programrådet, där representanter från skola, företag och andra aktörer regelbundet möts för dialog och gemensam utveckling. Programrådet fungerar som en arena för att dela erfarenheter, följa branschens utveckling och säkerställa att utbildningarnas innehåll motsvarar arbetslivets krav.

För att eleverna ska få en konkret förståelse för yrkesrollen och branschen erbjuder företagen APL-platser, lärlingsutbildning och ibland även lärlingsanställningar. Skolan förbereder eleverna, matchar dem mot relevanta företag och erbjuder handledarutbildning för företagets personal. Genom detta får eleverna värdefull erfarenhet och kontakter som stärker deras anställningsbarhet.

Samarbetet omfattar också gästföreläsningar, mentorskap och gemensamma projekt, där yrkesverksamma delar sin kunskap och inspirerar eleverna. Lärare ges möjlighet till praktik och kompetensutveckling i företagen, vilket bidrar till att undervisningen hålls aktuell.

Genom mässor, nätverksträffar och gemensamma evenemang skapas mötesplatser där elever, skolpersonal och företag kan knyta kontakter och utbyta erfarenheter. Detta stärker elevernas framtidsro och bidrar till att arbetslivet tidigt får kontakt med framtidens kompetens.

Partnerskapet mellan utbildning och arbetsliv bygger på öppenhet, engagemang och en gemensam vilja att bidra till utveckling för individ, företag och samhälle. Tillsammans skapas utbildningar som leder till kunskap, yrkesskicklighet och framtida möjligheter.

Vuxna och unga vuxna

Arbetslösheten stiger i Sverige och det är många vuxna och unga vuxna, som står långt ifrån arbetsmarknadens förfogande. Målet är att vägleda och rusta dessa individer till ett varaktigt arbete utifrån individens behov och kunskapsnivå. Alternativet att vägleda och rusta individerna inför högre studier vid högskola eller universitet. Insatser som sker är yrkesvux, Komvux, SFI, utbildning och praktikplatser, jobb- och utbildningsmässor; samt möjligheter för individerna att ta del av olika nätverk och att knyta kontakter med företag och arbetsgivare.

Aktiviteter riktade till alla vuxna

Aktivitet	Beskrivning
Jobbmässa	Arbetssökande individer får möjligheten att se det arbetsutbud som finns i Vaggeryds kommun; samt möjligheten att skapa sig kontakter och att lämna ut sitt CV till olika företag.
Feriejobb och praktik	Unga vuxna ges möjligheten till säsongsarbeten och praktikplatser som kan bana vägen för en framtida anställning.
Praktik	Arbetssökande individer får möjligheten att prova på nya arbetsuppgifter, som kan bana vägen till en framtida anställning. Arbetsgivaren får även möjlighet att testa om arbetstagaren är lämplig för jobbet.

Komvux

På Komvux finns det möjlighet för arbetssökande att genomgå olika kompetenshövande utbildningsinsatser. Det finns även utbildningsinsatser som är riktade mot individer som planerar att fortsätta sina studier på universitet eller högskola.

Särskilt viktigt under vuxenutbildningen är:

- Kompetens höja individer så att de får ett högre värde på arbetsmarknaden.
- Rusta individer för fortsatta studier på högskola eller universitet.

Aktiviteter som förekommer i vuxenutbildningen

Aktivitet	Beskrivning
Uppdragsutbildning.	Kompetensutveckla människor som redan är i arbetslivet. Uppdragsutbildningar: lokalvård, svets, Vård och omsorg, barn och fritid
Yrkesvux	Erbjudande om att gå yrkesutbildning utifrån nationellt fastställda yrkespaket från Skolverket (eller lokala):

Komvuxkurser från gymnasieskolans nationella program som ökar anställningsbarhet och kompetensen inom ett antal yrkesområden. Ges i samarbete med GGW kommunerna.

Nyanlända

Kommunens verksamheter vill undanröja sociala hinder för nyanlända. Insatser för att förebygga detta är bland annat SFI (svenska för invandrade); där den nyanlände rustas i det svenska språket och samhällsorientering, för att hen ska bli mer attraktiv på den svenska arbetsmarknaden. Det sker även via yrkesintroduktion. SFI på kvällarna erbjuds för de individer som inte har möjlighet att läsa på dagtid.

Särskilt viktigt för nyanlända är:

- Få kunskap om det svenska samhället och arbetslivet på SFI.
- Rusta individerna i det svenska språket, som bidrar till att göra dem attraktiva på den svenska arbetsmarknaden.
- Ta tillvara den kompetensen som finns hos de individer som har kunskap och arbetslivserfarenhet, så att det gynnar samhället på bästa sätt.

Aktiviteter som förekommer för nyanlända

Aktivitet	Beskrivning
SFI	Syfte: Utbilda individerna i det svenska språket.
Samhällsorientering	Syfte: Utbilda individerna i svenska lagar och regler, rättigheter och skyldigheter, hur sjukvård och barnomsorg fungerar i Sverige, etc.
Arbetslivsorientering	Syfte: Studiebesök och praktikplatser för att finna sin plats på arbetsmarknaden.
Yrkessvenska	Syfte: Insats som både kan vara riktad mot yrkesverksamma med bristande språk, tex. Som uppdragsutbildning från företag. Kan också vara extra språkinsats mot språksvaga individer i vuxenutbildning för att förstärka ett valt yrkesspår. T.ex. vårdsvenska, lokalvårdssvenska, industrisvenska m.fl. Kortare uppdragsutbildningar där deltagarna lär sig svenska som förekommer på arbetsplatser.

Unga utan sysselsättning

Kommunen har ett kommunalt uppföljningsansvar att finna en meningsfull sysselsättning för målgruppen unga mellan 16–20 år (KAA). Insatser som görs är bland annat vägledning till fortsatta studier eller sysselsättning. SYV kartlägger och följer upp de individer som omfattas av KAA. Individen kan erbjudas studier eller trappsteget (från ca 18-20år). För individer mellan 16–17 år finns idag inte många aktiviteter att erbjuda mer än studier.

Särskilt viktigt för unga utan sysselsättning är:

- Att finna en meningsfull sysselsättning utifrån individens behov och kunskap.
- Att ta tillvara på den kunskap som finns hos den yngre generationen.

Aktiviteter som förekommer för unga utan sysselsättning

Rubrik	Beskrivning
Praktik	Syfte: Arbetssökande individer får möjligheten att prova på nya arbetsuppgifter, som kan bana vägen till en framtida anställning. Arbetsgivaren får även möjlighet att testa om arbetstagaren är lämplig för jobbet.
Trappsteget	Syfte: Trappsteget riktar sig till dig som är mellan 18 och 24 år, och är en väg till framtida självförsörjning och arbete.

Långtidsarbetslösa

Insatser för långtidsarbetslösa är studier vid Komvux för kompetenshöjande insatser, för att individerna ska bli mer attraktiva på arbetsmarknaden. Nystartsjobb, där arbetsgivare får ekonomiskt stöd från Arbetsförmedlingen om de anställer en person som har varit arbetslös under en längre tid. Mentorskap och vägledning, samt yrkesintroduktion där individen kompetens höjs parallellt med att hen är anställd hos en arbetsgivare.

Särskilt viktigt för långtidsarbetslösa är:

- Vägleda individerna till att finna en meningsfull sysselsättning.
- Uppmuntra och ta tillvara på den kompetens som finns hos individen, så att det gynnar samhället på bästa sätt.

Aktiviteter som förekommer för unga utan sysselsättning

Rubrik	Beskrivning
Nystartsjobb	Syfte: Möjligheten för arbetsgivare att få ekonomiskt stöd från Arbetsförmedlingen om de anställer en person som har varit arbetslös under en längre tid.
Yrkesintroduktion	Syfte: Att kunna anställa person utan erfarenhet och rätt utbildning. Med hjälp av yrkesintroduktion kan arbetsgivare anställa en person som vid sidan av anställningen får utbildning för att matcha krav på utbildning och erfarenhet. AF bidrar med en del av lönen.
Supported employment	Syfte: Är en insats som syftar till att stötta motiverade individer till att "finna, få och behålla" ett arbete. Målgrupp: Utsatta grupper som har svårt få fäste på arbetsmarknaden. Är inget anställningsstöd utan en insats som t.ex. Arbetsmarknadsenheter bistår med. Motsvarar i huvudsak AF:s insats SIUS-stöd

Utvecklas på jobbet

Möjligheten för anställda individer att vidareutveckla sig och kompetens höja sig själv utifrån sin anställning; detta gynnar både den anställde och det företaget där individen har sin anställning.

Särskilt viktigt för individer som vill utvecklas på arbetsplatsen:

- Att arbetsgivaren uppmärksammar när ett kunskapsbehov fattas i företaget, samt att hen då ser till att kompetens höja redan befintlig personal.
- Att individerna själva uppmärksammar när det är något som både kan gynna dem själva och företaget.

Aktiviteter som förekommer för unga utan sysselsättning

Rubrik	Beskrivning
Validering	Syfte: Validering av praktiska kunskaper; samt möjligheten för nyanlända att få sina utländska betyg validerade av Universitet- och Högskolerådet.
Komvux och anställd	Syfte: Möjligheten för anställda att kompetens höja sig på Komvux.
Yrkessvenska	Syfte: Möjligheten för nyanlända att träna sig i det svenska språket, samtidigt som de har en anställning.

